

ІННОВАЦІЙНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В КОНСАЛТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

О.Ф.Шаповал, кандидат економічних наук, доцент

Національний університет харчових технологій

В статті обґрунтована необхідність впровадження та використання інноваційних типів інформаційних систем і технологій для підвищення ефективності консалтингу, функціонування дорадчих служб та агробізнесу в Україні.

***Ключові слова:** інновації, інформаційні системи і технології, Інтернет-технології.*

Вступ. Інноваційна політика в Україні, яка направлена на створення передумов для реалізації інтелектуального потенціалу нації обумовлює активізацію інноваційної діяльності суб'єктів господарювання виробничої і аграрної сфер діяльності. Потужним резервом для підвищення ефективності і конкурентоспроможності аграрного виробництва є застосування нововведень, інновацій у формі передових систем і технологій, а також оперативне використання інформації про стан ринку та його параметрів. Це дозволяє аграрним підприємствам своєчасно реагувати на зміну кон'юнктури, вивчати покупців, цінову політику та робити агробізнес успішним. У зв'язку з цим, є актуальним зміцнення інформаційно-консультативної підтримки сільськогосподарських підприємств на основі використання сучасних комп'ютерних технологій та інформаційних систем в дорадчих службах.

Аналіз досліджень і публікацій. Сучасні підходи щодо впровадження інноваційних технологій в консультативній діяльності та підвищення її ефективності в аграрній сфері висвітлені в наукових працях вчених:

М.Ф.Кропивка, С.І.Дем'яненко, Т.П.Кальної-Дубінюк, М.Зубця, П.А.Лайко та інших.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні необхідності і визначенні шляхів впровадження і використання інноваційних інформаційних систем і технологій в консалтинговій діяльності сільськогосподарських дорадчих служб в Україні.

Виклад основного матеріалу. Необхідність створення в аграрному секторі надійної інформаційно-консультативної підтримки на базі дорадчих служб обумовлена функціонуванням в Україні сільськогосподарських підприємств, фермерських господарств та особистих селянських господарств, а також системою переробних, збутових і сервісних організацій. Спеціалісти та власники вищезазначених категорій господарств зацікавлені в оперативному отриманні ринкової інформації (економічної, науково-технічної, правової), часто не тільки на місцевому, а і регіональному та світовому рівнях.

Важливою складовою подальшого розвитку дорадчих служб в Україні є організація впровадження та використання інноваційних інформаційних систем і технологій. Досвід функціонування закордонних дорадчих служб провідних країн світу, таких як США, Канада, Німеччина свідчить про ефективність їх функціонування на основі інноваційних моделей діяльності. При цьому інноваційні інформаційні системи і технології стають головним інструментарієм поширення ринкової інформації серед сільськогосподарських виробників та населення.

Сучасна концепція інформаційних систем і технологій базується на оптимальній комбінації засобів комп'ютерної техніки, комп'ютерних мереж, програмного забезпечення, операційних систем і баз даних, які мають своєю місією накопичення, зберігання та передачу великих обсягів даних в електронному виді.

Інновації змінюють умови та форми накопичення, обробки та передачі великих обсягів електронної інформації. Застосування інноваційних засобів телекомунікацій, Інтернет-технологій, інноваційних комп'ютерних програм на

основі цифрових технологій та дистанційної освіти створює умови значного розширення аудиторій фахівців на місцевому, регіональному та національному рівнях. В цьому випадку створюються необмежені можливості залучення фахівців щодо користування інформацією, яка є відображенням результатів наукових досліджень та акумуляцією нових знань. Використання новітніх комп'ютерних систем і технологій сприяє ефективній діяльності дорадчих служб за рахунок оперативної, якісної обробки електронної інформації в комп'ютерних системах, достовірності інформації, яку отримують фахівці, зниженню ризиків та підвищенню надійності фактів та оцінок, які використовуються для обґрунтування ефективних управлінських рішень.

Пріоритет у прийнятті рішень та наданні консалтингових послуг в системі дорадчих служб належить експорту-дораднику, який володіє фаховими знаннями, має певний досвід, може стратегічно мислити, має здібності до відчуття та появи нових подій. Однак, одним з недоліків людського інтелекту є те, що він не пристосований до виконання великого обсягу варіативних обчислень і розрахунків складних процесів. В той же час, великі сільськогосподарські підприємства відносяться до складних соціотехнологічних систем, параметри яких не тільки змінюються в часі, але і мають особисті тенденції розвитку. Тому можна стверджувати, що на якість і ефективність консалтингової діяльності істотно впливає певна обмеженість можливостей експерта-дорадника в роботі з великими обсягами різноманітної та змінної в часі інформації. В цьому аспекті практичну цінність і допомогу експерту-дораднику будуть надавати сучасні інформаційні системи.

Необхідність впровадження сучасних інноваційних інформаційних систем і технологій обумовлена функціональними завданнями дорадчих служб, до яких можна віднести: поширення і впровадження сучасних знань, досягнень науки та передового досвіду; надання сільськогосподарським товаровиробникам і сільському населенню консультацій та практичної допомоги в успішному господарюванні; навчання та підвищення рівня знань і практичних навичок працівників сільськогосподарських підприємств різних організаційно-правових

форм, а також сприяння наданню сільськогосподарським товаровиробникам послуг з управління виробництвом, бізнес-планування, маркетингової діяльності, застосування сучасних комп'ютерних технологій та освоєння інновацій. Світова та вітчизняна наука пропонує велику кількість принципово нових розробок в галузі комп'ютерних систем і технологій, які можуть бути впровадженні в роботу дорадчих служб. До них можна віднести: використання сучасних засобів накопичення і розповсюдження інформації, засобів телекомунікацій та зв'язку, програмного забезпечення з елементами штучного інтелекту, інструментальних засобів колективної роботи, інтелектуальних технологій створення інформаційних сховищ та пошуку інформації, а також сервіси та технології Інтернет.

Реалізація принципово нових інноваційних архітектурних підходів щодо моделювання та впровадження інформаційних систем і технологій в дорадчих службах буде сприяти: миттєвому реагуванню на зовнішнє середовище ринку та запити клієнтів; гарантованому наданню якісних консультаційних послуг з урахуванням індивідуального підходу до кожного клієнта; зниженню витрат в інформаційній діяльності, а також вивільненню додаткового часу для інтелектуальної роботи фахівців дорадчих служб.

Впровадження інноваційних інформаційних систем і технологій в мережі дорадчих служб організується на основі комплексного підходу, який орієнтований на потреби розвитку аграрного сектору; враховує стратегії розвитку національного і світових ринків, а також є прозорим для залучення вітчизняних та міжнародних джерел інвестування.

Висновки

Функціонування дорадчих служб ґрунтується на діяльності, яка пов'язана з наданням агроконсалтингових послуг та сприянням доведення нововведень до товаровиробників. Для того, щоб ця робота була по справжньому ефективна та конкурентноздатна, необхідно вміло використовувати в діяльності дорадчих служб такий інструмент як сучасні інформаційні комп'ютерні системи.

Агроконсалтингова діяльність на основі використання прогресивних комп'ютерних систем і технологій виходить на високий якісний рівень і стає більш динамічною, оперативно контрольованою та успішною. Важливою умовою забезпечення такої діяльності є розробка та впровадження інноваційних проектів.

Список літератури

1. Кальна-Дубінюк Т.П. Сучасні інформаційно-консультаційні технології: Збірник наукових праць / Матеріали Міжнародної конференції «Форум вищої освіти», КПІ. – К., 2008, с.54-57.

2. Лайко П.А. Інформаційне забезпечення формування і функціонування ринку науково-технічної продукції, як невід'ємна складова інноваційної діяльності // Економіка АПК. – 2008. - № 7, с. 96-105.

Summary

In article the problem of organization and using of innovation information systems and technologies in Ukrainian extension services is considered.